08/07/2019

Η Ορθόδοξη Εκκλησία ανά τον κόσμο

/ Ορθόδοξες Προβολές

Η Ορθόδοξη Εκκλησία αποτελεί, μαζί με την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία και τις εκκλησιαστικές κοινότητες που προήλθαν από την Μεταρρύθμιση, ένα από τα τρία ρεύματα του ιστορικού χριστιανισμού. Παραμένοντας πιστή στην αποστολική πίστη, η Ορθοδοξία ομολογεί δογματική και μυστηριακή ενότητα, η οποία εκφράζεται στη συνοδική φύση της εκκλησιαστικής της οργάνωσης. Οι τοπικές εκκλησίες είναι ενωμένες στην ομολογία της κοινής πίστης. Ειδικότερα η ενότητα αυτή ευρίσκεται στην Βυζαντινή Λειτουργία, η οποία έχει εκ των προτέρων καταστεί η λειτουργία με την οποία εκφράζεται μέσα από μία ευρεία σύνθεση της Θεολογίας των Πατέρων και των Συνόδων, η ιστορική και πνευματική συνέχεια της Ορθοδοξίας. Τελείται δε σήμερα σ΄ ολόκληρο τον κόσμο στις πλέον διαφορετικές γλώσσες.

Με τα μεγάλα μεταναστευτικά ρεύματα του 19ου αλλά κυρίως του 20ου αιώνα, υπό την πίεση της οικονομικής εξαθλίωσης [έξοδος προς το Νέο Κόσμο και την Αυστραλία και στη συνέχεια προς τη Δυτική Ευρώπη] αλλά και του πολέμου και των διώξεων [κομμουνιστικές επαναστάσεις, κατάρρευση της Ελλάδας της

Μικράς Ασίας, δράματα της Παλαιστίνης και του Λιβάνου], ο ορθόδοξος χριστιανισμός έπαψε πλέον να περιορίζεται γεωγραφικά στην Ανατολή. Όντως η Ορθόδοξη Εκκλησία είναι πλέον παρούσα σε όλες τις ηπείρους, η δε συνάντηση της Ορθοδοξίας με τη Δύση, χάρη στις διάφορες ορθόδοξες κοινότητες της Διασποράς, συνιστά αναμφίβολα ένα από τα μείζονα πνευματικά γεγονότα της εποχής μας.

Η θεμελιώδης πνευματική αρχή της Ορθόδοξης Εκκλησίας είναι η συγκρότηση τοπικών ή ευρύτερα γεωγραφικών εκκλησιών.

Ένας μόνο επίσκοπος σε μία περιοχή, μαζί με τους ιερείς που αυτός διορίζει ανά ενορία, αποτελούν τον λειτουργικό οργανωτικό ιστό της Επισκοπής. Οι Επισκοπές βιώνουν την ενότητά τους γύρω από κέντρα κοινωνίας. Στους Επισκόπους δίδονται ορισμένα προνόμια «ιδιαιτέρου σεβασμού» προκειμένου να εξασφαλίζεται η σωστή διαποίμανση και λειτουργία των τοπικών εκκλησιών.
Τοιουτοτρόπως έχουμε αρχικά τις Μητροπόλεις, έπειτα τις Αυτοκέφαλες Εκκλησίες [δηλαδή Εκκλησίες οι οποίες εκλέγουν οι ίδιες τον προκαθήμενό τους] ή τις Αυτόνομες Εκκλησίες [στις οποίες η εκλογή του προκαθημένου επικυρώνεται από τον Οικουμενικό Πατριάρχη].

Οι Αυτοκέφαλες Εκκλησίες είναι δυνατόν να συμπίπτουν με πολιτισμικές κοινότητες, που υπήρξαν κατά το παρελθόν και είναι Αποστολικές [όπως η Αλεξάνδρεια για την Αφρική, η Αντιόχεια για τον σημιτικό κόσμο] ή και με εθνικές κοινότητες. Σε παγκόσμια κλίμακα μετά το Σχίσμα του 11ου αιώνα, το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως έχει πρωτείο τιμής και έχει ένα ρόλο πρωτοβουλίας καθώς και προεδρίας στο σύνολο της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Αποτέλεσμα αυτής της θεμελιώδους αρχής της οργάνωσης της Ορθόδοξης Εκκλησίας είναι η ύπαρξη των τεσσάρων πρεσβυγενών Πατριαρχείων, τα οποία πριν από το χωρισμό Ανατολής και Δύσης, αποτελούσαν μαζί με το Πατριαρχείο της Ρώμης, την Πενταρχία.

Αργότερα έχουμε τις πιο πρόσφατα συσταθείσες Εκκλησίες της Ανατολικής Ευρώπης, οι οποίες γενικά βρίσκονται σε χώρες παραδοσιακά ορθόδοξες. Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο παντού στον κόσμο.

Στη Δυτική Ευρώπη, για παράδειγμα, καθώς και στην Αμερική και στην Αυστραλία, δηλαδή ηπείρους όπου οι ορθόδοξες κοινότητες δεν εγκατεστάθηκαν σε κάποια σημαντική κλίμακα, παρά μόνο κατά τον 20ό αιώνα, οι επισκοπές εξακολουθούν να στηρίζονται σε εθνικά κριτήρια και να συνυπάρχουν στην ίδια την εδαφική περιοχή, υπαγόμενες στις Αυτοκέφαλες Εκκλησίες της χώρας καταγωγής τους.

Ο αριθμός των Ορθοδόξων ανά τον κόσμο ανέρχεται περίπου στα 300 εκατομμύρια πιστών.

Πηγή πληροφοριών και στοιχείων : Οικουμενικό Πατριαρχείο